DAILY اراده

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER
A.M.R.C
سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ. ش

۷۰۱

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

لسم کال – دویمه دوره، ۷۰۱ مه ګڼه، پر له پسې ۱۷۶۹ ګڼه د ۱۳۸۸ ل ـ د سلواغې ۱۸ مه – د یکشنبې ورځ، د ۱۴۳۱ هـ ق د صفر ۲۲ مه د ۲۰۱۰ د فبرورۍ ۷ مه

PROPERTY OF ACKU

تیم ملی باسکتبال، قهرمان مسابقات جنوب آسیا

تیم ملی باسکتبال افغانستان، قهرمان مسابقات جنوب آسیا (سیف گیمز) شناخته شد و تیم ملی فوتبال به فاینل این مسابقات راه یافت.

محمد عارف پیمان مدیر نشرات کمیتهٔ ملی المپیک دیروز گفت که تیم ملی باسکتبال در فاینل مسابقات، تیم هند را شکست داد و اولین مدال طلا را بنام افغانستان ثبت کرد.

به گفتهٔ موصوف، در ادامهٔ یازدهمین دورمسابقات جنوب آسیا که در داکه (پایتخت بنگله دیش) آغاز شده است، شب گذشته در پایان بازی، تیم ملی کشور، ۶۵ بر ۶۴ تیم ملی باسکتبال هند را شکست داد.

ص۳

همه گزینه‌ها در برابر طالبان

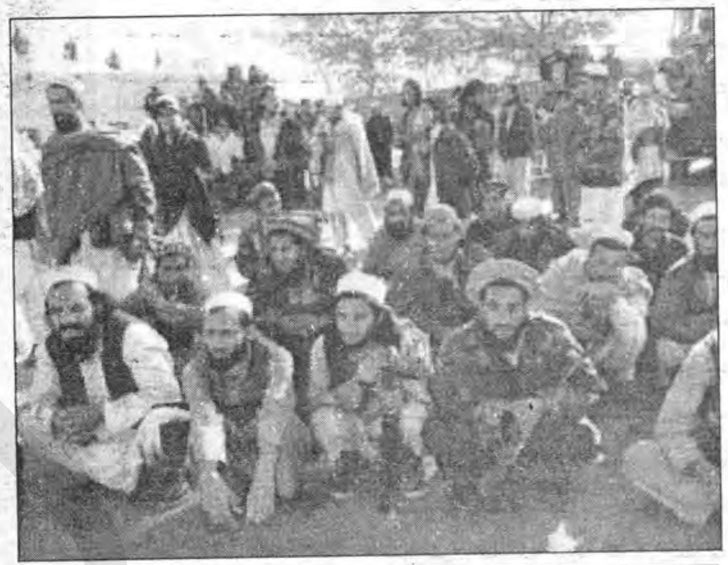

روز گذشته اندرس فوگ راسموسن، منشی عمومی ناتو، در نشست وزیران دفاع ناتو در استانبول گفت، عملیات گسترده‌یی که به زودی در جنوب افغانستان راه اندازی می‌گردد، توسط نیروهای افغان رهبری می‌شود.

این درحالی است که بعد از توافق جامعهٔ جهانی در مورد طرح مصالحهٔ رییس جمهور کرزی با طالبان، تلاش‌ها برای مصالحه با طالبان و ادغام مجدد آن‌ها، شدت گرفته است. سفر رییس جمهور کشور به عربستان سعودی برای درخواست از پادشاه این کشور در مورد میانجیگیری میان طالبان و دولت، مهمترین اقدام در این راستا شمرده می‌شود.

برخی‌ها، همزمانی تلاش‌های مصالحه و راه اندازی عملیات گسترده را، متناقض خوانده اند، زیرا عملیات گستردهٔ نظامی، طالبان را در امر مصالحه با دولت، بی‌اعتماد می‌سازد. اما، همزمان با حمایت جامعهٔ جهانی از طرح مصالحه با طالبان، نیروهای ایتلاف به شدت عملیات نظامی نیز می‌اندیشند ص۳

راسموسن در نشست استانبول:

درگیری‌ها در افغانستان افزایش می‌یابد

منشی عمومی ناتو پیش‌بینی کرد، در افغانستان درگیری‌های بیشتری به وقوع می بپیوندد.

آندرس فوگ راسموسن، منشی عمومی ناتو در نشست غیر رسمی وزیران دفاع ناتو و کشورهای عضو کمک به برقراری امنیت در افغانستان (ایساف) در استانبول، اظهار داشت: شبه نظامیان درصدد خواهند بود، سربازان ایساف و مردم بیگناه افغان را به قتل برسانند.

منشی عمومی ناتو در کنفرانس مطبوعاتی پس از برگزاری نشست مذکور اظهار داشت: طی چند روز آینده توانایی‌های اردوی افغانستان که مورد حمایت ناتو است، در یک سری از عملیات‌ها در هلمند نشان داده خواهد شد.

راسموسن قول داد: تروریزم در افغانستان، هیچ پناهگاه امنی نخواهد یافت.

وی افزود: در حال حاضر، ده‌ها هزار نیروی کمکی در حال استقرار در افغانستان هستند.

طبق آمار ارایه شده از سوی ناتو، ۴۳ کشور به طور مشترک ۸۵ هزار ۷۹۵ نفر را به عنوان سرباز "ایساف" به افغانستان فرستاده اند.

براساس گزارش خبرگزاری شینهوا، راسموسن عنوان ص۳

پارک مطبوعات در هرات ایجاد می شود

ریاست شاروالی هرات به همکاری مرکز حمایت ژونالیستان آن ولایت، یک پارک تفریحی را بنام" پارک رسانه و مطبوعات" ایجاد می نمایند.

این مطلب را امام محمد حورمارچ رییس مرکز حمایت ازژورنالیستان ولایت هرات ابراز داشت و افزود: اولین باری است که یک پارک به نام رسانه ها و مطبوعات در آن ولایت ایجاد می گردد.

موصوف هدف از ایجاد این پارک را رشد و توسعهٔ آزادی بیان و حمایت از خبرنگاران عنوان نموده گفت که در پارک یاد شده، غرفه های روزنامه فروشی، کتابخانه و سایر مسایل مطالعاتی اعمار خواهد شد.

وی از شهروندان و ریاست شاروالی هرات خواست، تا در عرصهٔ نهال شانی و زینت فضای سرد در این پارک توجه جدی نمایند.

در این حال، محمد سلیم ترکی سرپرست ریاست شاروالی هرات از این طرح حمایت نموده، گفت، این بزرگترین اقدام در روند دفاع از خبرنگاران می باشد.

به گزارش خبرگزاری روز، هرات از ولایت هایی در کشور می باشد، که بیشتر پارک های تفریحی در مرکز و ولسوالی های آن ولایت موجود می باشد.

مشکلات و موانع ایجاد صلح در افغانستان

۲

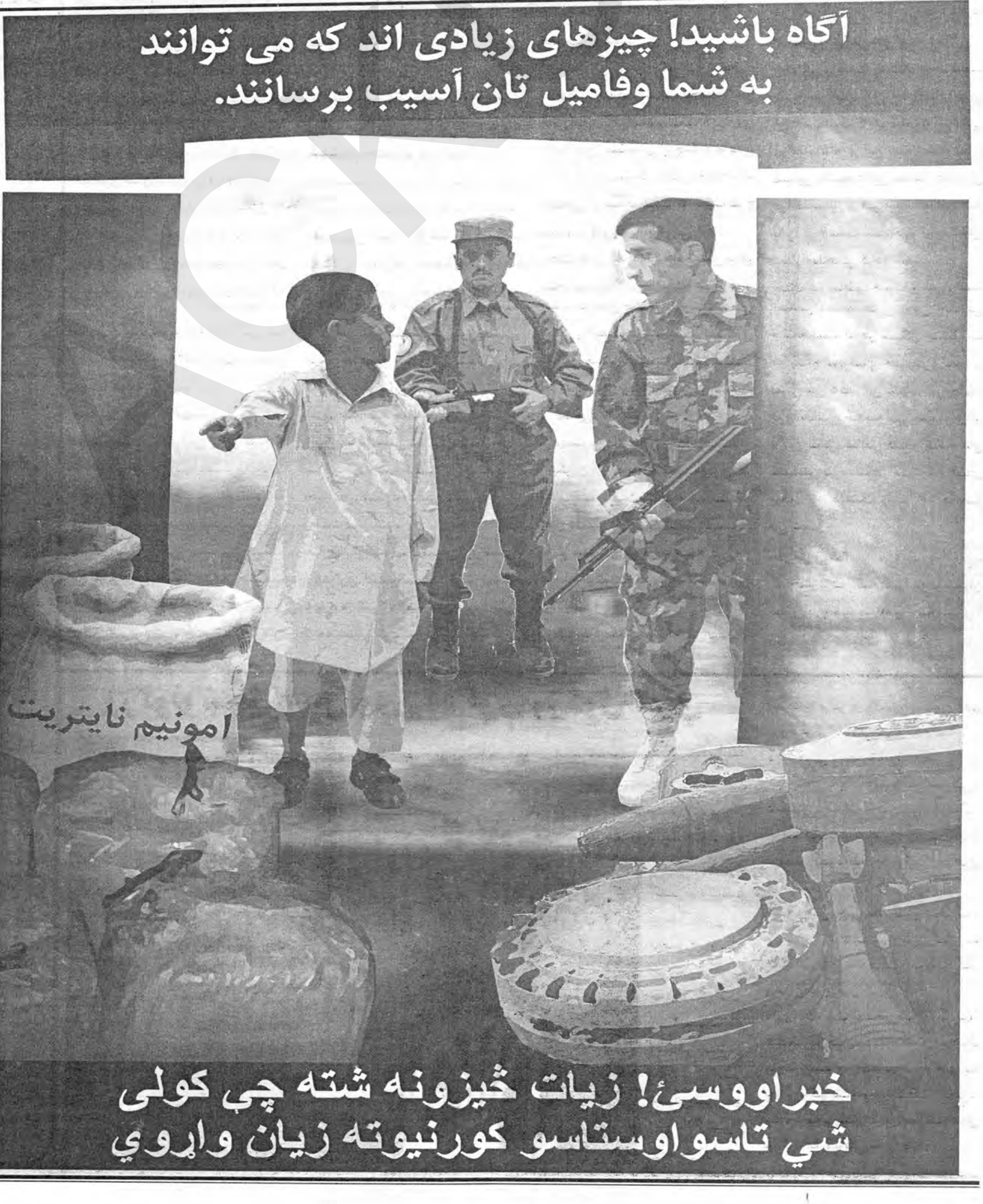
آگاه باشید! چیزهای زیادی اند که می توانند
به شما وفامیل تان آسیب برسانند.
امونیم نایتریت
خبراووسئ! زیات څیزونه شته چي کولی
شي تاسواوستاسو کورنیوته زیان واړوي

د لوی او بښونکي خدای ج په نامه

سرمقاله

افغانستان؛ گره گاه تضادها

اعلان مصالحه با طالبان از سوی حامد کرزی رییس جمهورافغانستان و تصویب آن در کنفرانس لندن از سوی کشورهای شرکت کننده، تب و تاب کشورهای مختلف منطقه و مداخلات آن ها را در افغانستان به نحوی آشکارتر ساخته و هر یک کوشش می کند، تا از شرایط و وضعیت جدید استفاده های خاص خود را ببرند. عربستان سعودی که گمان می رود، به عنوان مرکز و سکاندار این مصالحه عرض اندام کند، پادشاه آن کشور در این روند، با اینکه تا حال به طور علنی از میانجیگری این مصالحه چیزی نگفته، اما ابراز داشته است که وقتی در این میدان خواهد ایستاد که طالبان از القاعده جدا شوند. چون دولت شاهی عربستان همیشه از اسامه و بنیادگرایان اسلامی عرب هراس داشته که روزی حاکمیت شاهی را در آن کشور سرنگون خواهد ساخت. این مصالحه نشان می دهد که عربستان یکی از مداخله گران اصلی در امور افغانستان بوده که می تواند، از فرسخ ها دور، مصالحه در افغانستان را هدایت کند و منافع خود را در این زمینه مطرح سازد. کرزی به خاطر حل مشکل کشور خود دست به دامن عربستان می شود و این خود رسما تایید مداخلات آن کشور در امور افغانستان می باشد.

ایران که در کنفرانس لندن شرکت نکرد و هر گز خواهان مصالحهٔ طالبان با دولت افغانستان نیست، از سال ها سیاست آن مداخله در امور افغانستان و درگیر جنگ بودن افغانستان بوده و مخصوصا بعد از آمدن نیروهای امریکایی به افغانستان، آن کشور خود را در معرض نوعی تهدید امریکا دیده، تلاش می کند، تا امریکاییان و دولت افغانستان درگیر جنگ و کشمکش همیشگی در کوهستان های افغانستان باشند و فرصت فکر کردن در امور ایران را نداشته باشد. ایران به این گونه، منافع خود را در این مصالحه در افغانستان نیافته و تلاش دارد، تا در شرایط کنونی طالبان را با دادن سلاح و مهمات و پرورش نظامی تقویت نماید، کاری که همین اکنون جریان دارد و به این صورت، منافع ایران ایجاب می کند، تا مصالحهٔ میان طالبان و دولت افغانستان صورت نگیرد و افغانستان همچنان سال های سال در جنگ و کشتار غرق باشد، مخصوصا که اگر این مصالحه به واسطهٔ حریف اسلامی اش عربستان سعودی صورت بگیرد برایش بسیار سخت تمام خواهد شد. زیرا ایران از نفوذ بیشتر عربستان سعودی در این منطقه، مخصوصا در افغانستان بسیار هراس دارد.

پاکستان یکی از فکتورهای مهم دیگر در کشمکش های افغانستان بوده و پشتیبان همیشگی طالبان به حساب می آید. در این روزها که کرزی مسألهٔ مصالحه با طالبان را مطرح ساخته، پاکستان می خواهد که به هر طریقی شده رسمیت خط دیورند را بر افغانستان تحمیل نماید و اینک بار دیگر سیم خاردار بر مرز میان افغانستان و ایران را مطرح ساخته و دولت افغانستان در این مورد سکوت کرده است. نوازشریف که یکی از مهره های مهم سیاست در پاکستان است و با دولت عربستان سعودی بسیار نزدیک می باشد، اینک از افغانستان می خواهد که نقش هند در افغانستان را محدود نماید، تا پاکستان در مذاکرات صلح افغانستان را کمک کند و این مسأله روشن می سازد که هریکی از این کشورها تلاش دارند، تا طالبان را به عنوان ابزاری برای تامین منافع شان مورد استفاده قرار دهند و هر چه این پروسه پیش برود، به همان پیمانه مداخلات این کشورها مشخص تر خواهد شد و منافع آنان واضحتر خواهد گشت. منافع امریکا و بریتانیا در این مذاکرات بسیار مشخص می باشد و هریک از زاویهٔ خاصی به این قضیه برخورد می کنند. با اینکه ایران، عربستان، پاکستان، هند و ترکیه به شکلی در این مصالحه دخالت دارند و هرکدام می خواهند، تا از نمد طالبان و از پروسهٔ مصالحه با طالبان به منافع منطقه یی خود برسند، این خود نشان می دهد که در افغانستان چه دست هایی از بیرون دراز بوده و وطن ما چگونه به گره گاه تضادها و کشمکش های منطقه یی و جهانی مبدل گشته است و این رهبران افغانستان بوده اند که از سی سال به این سو این دست ها را در افغانستان باز کرده و امروز این کرزی و دولت او است که باید حساب این همه بیکفایتی ها را بپردازد و برای مصالحه با طالبان به هر دری سر بزند و از بیرونیان بخواهد که در وطنش مصالحه کنند!!

مشکلات و موانع ایجاد صلح در افغانستان

الهام غرجی

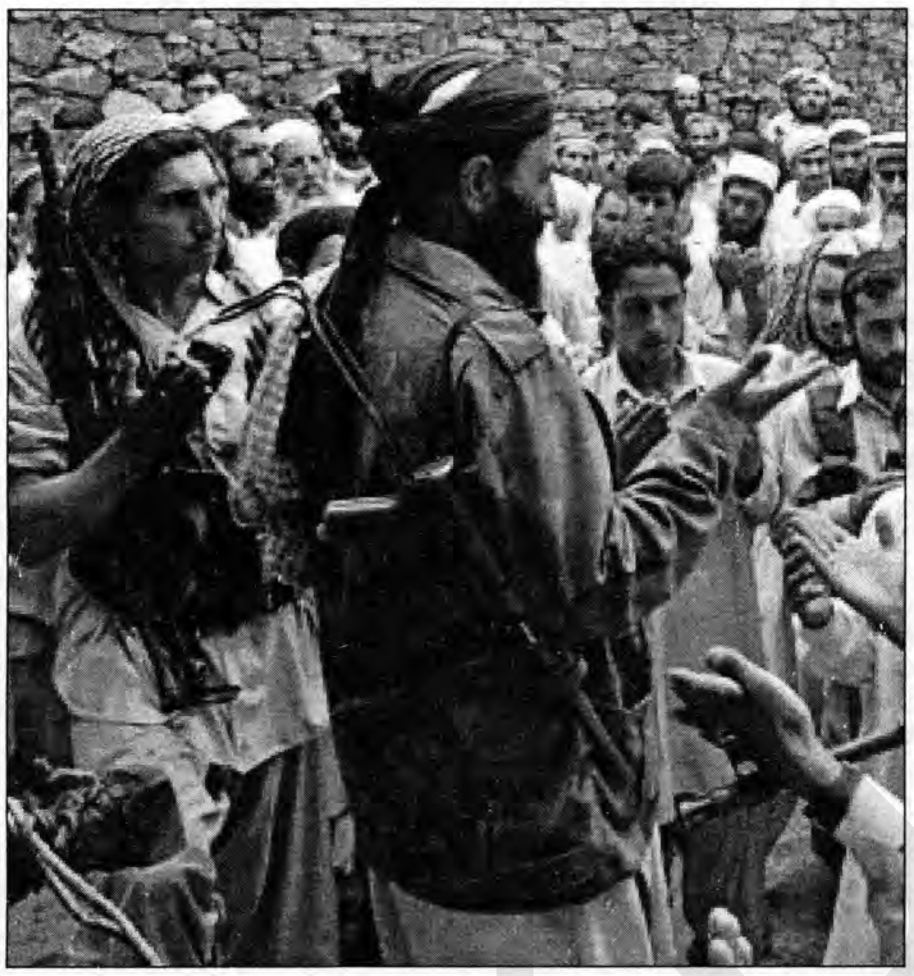

در آستانهٔ برگزاری کنفرانس لندن، تلاش های زیادی از طرف دولت افغانستان صورت گرفت، تا با دخیل سازی کشورهای همسایه از جمله پاکستان و ایران، زمینه های برای گفتگوی صلح با طالبان فراهم گردد. کنفرانس لندن در بارهٔ افغانستان که ۲۸ جنوری در لندن برگزار گردید، از جهات گوناگونی مهم بود. در این کنفرانس، توافق صورت گرفت، تا اختیارات بیشتری در زمینهٔ سیاست سازی و مدیریت برنامه های ملی به دولت افغانستان واگذار شود که از جهات گوناگونی مهم است.

همچنین از جملهٔ مهمترین مسایل مورد بحث در کنفرانس لندن گفتگو با جنگجویان مخالف دولت و ایجاد صلح درافغانستان بود. در آستانهٔ برگزاری کنفرانس لندن، شورای امنیت سازمان ملل متحد به حذف نام تعدادی از مقامات سابق حکومت طالبان از لیست سیاه این شورا نیز توافق کرد. به اعتقاد دولتمردان افغان، گرچه این قدم بزرگی برای صلح در افغانستان به شمار نمی آید، اما به امکانات گفتگوی صلح می افزاید.

آیا گفتگو جدی تر می شود؟

در آستانهٔ برگزاری کنفرانس لندن، تلاش های زیادی از طرف دولت افغانستان صورت گرفت، تا با جلب همکاری کشورهای همسایه از جمله پاکستان و ایران زمینه هایی برای گفتگوی صلح با طالبان فراهم گردد.

اما تلاش های منطقه یی برای این منظور به نتایج مطلوبی نرسید. ایران که قبل از برگزاری کنفرانس لندن در گفتگوهای سه جانبه میان افغانستان ، ایران و پاکستان شرکت داشت، بعدا اعلام داشت که کنفرانس لندن را مفید نمی شمارد و بدین دلیل، در آن شرکت نمی کند.

بعدا طالبان که تا آخرین روزهای برگزاری کنفرانس سکوت کرده بودند، با نشر اعلامیه یی آنرا بی فایده عنوان کردند و به حملات شان علیه دولت ادامه دادند.

مشکلات صلح سازی:

هر چند کنفرانس لندن از طرح دولت کرزی برای گفتگو با طالبان حمایت کرد، اما به نظر نمی رسد، امکانات لازم برای "صلح سازی" در افغانستان فراهم شده باشد. تازه حمایت بین المللی از گفتگوی صلح قبلا نیز وجود داشته است و کنفرانس لندن شاید از این جهت که اختیار بیشتری در این مورد به دولت افغانستان سپرد مهم باشد، اما به نظر نمی رسد که این کنفرانس را بتوان مقدمه یی برای پایان جنگ در افغانستان شمرد.

از مشکلاتی که طرح گفتگوی صلح را به چالش خواهد کشید، پیچیده گی خشونت در افغانستان است که دارای دامنه های منطقه یی و چند لایه یی درونی است. مشکل دیگر وجود درک سطحی از مسأله است که باعث طرح سیاست های غیر موثر می گردد.

راهکارهایی که دولت افغانستان برای صلح پیشنهاد کرده است، عبارت از جلب نیروهای طالبان در پست های دولتی و ایجاد زمینه های اشتغال آنان و تضمین امنیت آنان است. ایجاد صندوق ویژهٔ مالی برای حمایت از کسانی که دست از جنگ بردارند، از مهمترین نکات این راهکار است.

بازیگران در عرصهٔ خشونت جاری در افغانستان یک گروه نیستند و خشونت نیز دارای یک عامل نیست. مراکز متعدد و عوامل پیچیده یی در ساخت خشونت جاری درافغانستان در کار اند

از یک نگاه ممکن است، این برنامه مورد توجه تعدادی از شورشیان قرار گیرد نه صرفا از این جهت که منبعی برای درآمد بدست می آورند، بلکه به دلیل امتیازاتی که این طرح به عنوان یک رانت سیاسی در اختیار آنان قرار می دهد. در عین حال، تبعات سیاسی ناشی از آن می تواند، در دراز مدت به مراتب برای دولت مشکل آفرین شود.

در اصل، دیدگاهی که در پشت این طرح وجود دارد، بر این اساس است که خشونت جاری ریشه در فقر اقتصادی و نبود زمینه های اشتغال برای شهروندان کشور دارد. بسیاری از افغان ها فقر را مشکل اساسی زنده گی شان می دانند. اما تیوری فقر در قسمت تحلیل خشونت جاری، بسیار ناکافی و حداقل از دیدگاه تطبیقی جدا مورد نقد و پرسش است.

فقر در افغانستان فراگیر است. فقر، فساد اداری، نبود عدالت و ضعف حکومت در بسیاری از مناطق مرکزی و شمال شرقی و شمال غربی افغانستان به مراتب گسترده تر از جنوب است، اما در این مناطق شورشی، همانند آنچه که در جنوب و شرق به چشم می خورد، وجود ندارد.

چیستی و عوامل بحران:

ویژه گی برجستهٔ جنگ و خشونت جاری در افغانستان، جغرافیای قومی آن است. معمولا مصلحت سیاسی درافغانستان بر این بوده است، تا از قومی جلوه دادن معضل طالبان درافغانستان پرهیز شود، اما این کار ما را در قسمت شناخت از مشکل، دچار خطاهایی کرده است.

جنگ در مناطق جنوب و شرق قسما انعکاس دهندهٔ بحران درون اجتماعی جامعه است که در شکل جنگ با دولت و نیروهای خارجی خود را نشان می دهد. این پدیده در وجود گروه طالبان خلاصه نمی شود و فراتر از آن شامل تناقض ها و تضادهای عمیقی در سطح "ساختار های ژرف" و "فرهنگ ژرف" در جامعه می شود.

ساختار ژرف:

"ساختار ژرف" که آنرا پژوهشگران مسایل مربوط به منازعه و "صلح سازی" مانند یوهان گالتونگ

ص۳

زرګونو ښځو ته حرفوي زده کړې ورکول کېږي

په پروان ولایت کې د امریکا د متحدو ایالتونو د نړیوالې پراختیایي اداري (USAID) په یو میلیون ډالره مرسته، درې زره ښځو ته حرفوي زده کړې ورکول کېږي.

دا څرګندوني د پروان د ښځو چارو ریاست مشرې، شاه جهان یزدان پرست د سلواغې پر ۱۷مه، د پروان په مرکز چاریکارو کې د یاد شوي پروګرام د پیل پرمهال وکړې.

نوموړې وویل، چې په پیل کې په چاریکارو کې ۳۰۰ بېوزلې ښځې په دې پروګرام کې شاملې شوې دي او ۲۷۰۰ نورې به ډېر ژر د دې ولایت په مرکز او ولسوالیو کې په دې پروګرام کې شاملې شي.

د سرچینې د معلوماتو له مخې، یادو شوو ښځو ته به په لسو میاشتو کې د عکاسۍ، جاکټ او نورو توکو اوبدلو، چرمه ګنډلو، خیاطۍ، آرایشګرۍ او برستن ګنډلو په برخو کې زده کړې ورکړل شي.

هغې وویل، چې یادو شوو ښځو ته د ورځې ۲۰۰ افغانۍ او د پروګرام په پای کې د اړونده حرفې لپاره، د کار وسایل هم ورکول کېږي.

د پژواك د رپوټ له مخې، یزدان پرست، د ښځو پر ځان بسیاینه ددې پروګرام موخه وبلله او زیاته یې کړه، چې په پروګرام کې شاملې مستحقې ښځې د ښځو د ځایي شوراګانو په مرسته د دې پروګرام لپاره ټاکلې شوې دي.

ACKU

درگیری‌ها در افغانستان افزایش ...

داشت: شمار نیروهای امنیتی افغان و توانایی آنها رو به افزایش است و انتقال کنترول امنیتی برخی مناطق به این نیروها، از سال جاری آغاز می‌شود.

وی اضافه کرد: تردیدی وجود ندارد که سال ۲۰۱۰ یک سال پرچالش است، همچنین سال جاری سالی است که در آن باید روند شکل گیری آیندهٔ افغانستان آغاز شود.

منشی عمومی ناتو ادامه داد: ناتو و شریکان ما برای تبدیل آینده به یک واقعیت نقش خود را به طور کامل ایفا خواهیم کرد.

وی هم‌چنین اظهار داشت: انتقال کنترول امنیتی به نیروهای افغان براساس شرایط موجود صورت می‌گیرد، نه براساس تقویم (ضرب الاجل). این شرایط هم سیاسی و هم نظامی است.

راسموسن تاکید کرد: البته تمامی این اقدامات با مشورهٔ نزدیک با دولت افغانستان و شریکان بین‌المللی صورت خواهد گرفت.

وزیران دفاع و افسران ارشد نظامی ۴۴ کشور روزهای پنجشنبه و جمعه در نشستی دو روزه که با محوریت و مسألهٔ افغانستان در استانبول برگزار شد، حضور یافتند.

مشکلات و موانع ایجاد ...

در سال های اخیر برای تحلیل منازعات به کار برده اند، به "صورت ارتباطات" میان گروه های مختلف اجتماعی مانند، قوم، قبیله، طبقه، نسل، جنسیت، ده نشین و شهر نشین و از این نوع دسته بندی ها اطلاق می شود. این ساختارها از آنجا که به صورت ناخود آگاه خطوط تباین اجتماعی را تعیین می کنند و در بسیاری از موارد "پوشیده" اند، به ساختارهای ژرف معروف اند.

به عقیدهٔ پژوهشگران، بروز خشونت در یک نگاه همه جانبه، بر وجود مشکلاتی در سطح ساختارهای ژرف دلالت می کند. جنگ چیزی است که در سطح ظاهر می شود و حاصل تضادهایی در ساختارهای عمیقتر است. توزیع نابرابر قدرت و امکانات، وجود تبعیض، زیاده خواهی و حتا تناقض های رفتاری در سطح این ساختارها، امکانات بروز خشونت در سطح وسیعتر اجتماعی را فراهم می سازند.

ساختار ژرف همان حوزه از منازعه شناسی است که در تحلیل خشونت جاری درافغانستان کاملا از نظر دور مانده است. تنش های قومی و قبیله یی، طبقاتی، نسلی، جنسیتی و تمدنی و... همه در شکل دهی جنگ در مناطق جنوبی کمک می کنند. تضادهای گروهی میان غلزاییها و درانی ها، میان ساکنان شهر و روستا و کوچیها، میان مراجع سنتی قدرت سیاسی مانند خانها و فرماندهان جهادی، میان مراجع سنتی مذهبی و نیروهای بنیادگرا و سکولر ، و تضادهای نسلی که تا آن سوی خط دیورند گسترش می یابد، دلالت بر گسست اجتماعی و سیاسی گسترده در میان جامعه دارد که ایجاد یک مرجع مشروع رهبری در آن را به چالش می کشد.

این گسست ها و تضادها که بیشتر ریشه در دگرگونی سیاسی پدید آمده در سال های جهاد دارد، پس زمینهٔ جنگ در مناطق جنوب را می سازد.

جنگ جاری هرچند در چهرهٔ طالبان تعریف می شود، اما طالبان تنها بازیگر میدان نیستند. هسته های کوچکتر و بزرگتری در میان شان هستند که اهداف گوناگونی را دنبال می کنند به گونه یی که در کل هیچ مرکزیتی را نمی توان برای آنها انتخاب کرد. این خصوصیت، توفیق طرح گفتگوی صلح را شدیدا تحت سوال می برد.

فرهنگ ژرف:

"فرهنگ ژرف" در کنار اصطلاح "ساختار ژرف" برای تحلیل منازعه در یک سطح عمیق تر بکار برده می شود. فرهنگ ژرف بیشتر برای تعریف انگاره ها ، ذهنیت ها و نشانه های فرهنگی و هویتی بکار برده می شود که محتوای معنایی ارتباطات و سیستم گفتگوی نشانه یی را در یک جامعه می سازد.

یکی از وجوه برجستهٔ فرهنگ ژرف، تفکیک میان "خود" و "بیگانه" و کیفیت هایی است که آنها را تعریف می کنند. دوگانگی بنام "خارجی" و "افغان" یا "کافر" و "مسلمان" که به مفهوم خط کشیدن میان "خوب" و "بد" و یا مطلوب و غیر مطلوب بکار برده می شود، مثالی از "فرهنگ ژرف" است.

فرهنگ ژرف را اما می توان برای تشخیص گفتمان ها نیز به کار برد. تضاد مدرنیته و سنت می تواند، یکی از صورت های تضاد در سطح فرهنگ ژرف به حساب آید.

از این دیدگاه نیز جنگ جاری در افغانستان نشاندهندهٔ تناقض ها و تضادهایی است که در پس زمینهٔ اجتماعی-فرهنگی جنگ در افغانستان قرار می گیرد. مخالفت با نیروهای خارجی، ستیزه گری با نشانه های مدرن و نظام سازی مدرن مانند آتش زدن مکاتب و مخالفت با حضور زنان در فعالیت های اجتماعی ویژه گی ایدیولوژیک خشونت در جنوب را می سازد.

فرهنگ ژرف در خصوص طالبان همان طالبانیزم است که بیش از آنکه مشکل سیاسی باشد، یک معضل تمدنی است. این همان وجوه ایدیولوژیک و گفتاری مسأله را می سازد که معمولا در برابر طرح سازش های سیاسی مقاومت می کند و غلبه برآن کار بسیار دشواری است.

دورنمای صلح سازی:

"صلح سازی" نیازمند کارهای گسترده و درازمدت برای رسیده گی به مشکلات عمیقی است که در سطح منطقه، جامعه، ساختار ژرف و فرهنگ ژرف قرار دارد. این کار نیازمند توافق بر مکانیزمی است که برای "صلح سازی" باید پیاده شود.

گفتگوی صلح هر چند می تواند، زمینه هایی را برای کارهای گسترده تر در مسیر "صلح سازی" فراهم سازد، اما توفیق این طرح شدیدا به بررسی جامع تری از خشونت و میل طرف های درگیر برای گفتگو بستگی دارد و اینکه طرح گفتگو تا چه اندازه جامع است و به چه دغدغه های پاسخ می دهد.

دولت افغانستان اعلام کرده است که قدم بعدی پس از کنفرانس لندن ایجاد جرگهٔ ملی صلح است. قبلا نیز جرگه های دراین ارتباط در افغانستان و در سطح منطقه میان افغانستان و پاکستان برگزار شده بود، اما این جرگه ها نتایجی در پی نداشتند.

هرچند برگزاری جرگهٔ ملی برای گفتگو با طالبان می تواند، دولت افغانستان را در قسمت تعیین مکانیزم شفافتر کمک کند و مشروعیتی نیز به آن ببخشد، اما این جرگه نیز بستگی به پاسخ به مطالبات گروه های ناهمگونی دارد که مجموعا تحت ساختار ستیزه گری با دولت و نیروهای خارجی گرد آمده اند.

از آنجا که بعید به نظر می رسد، گروه های ستیزه جو در چنین جرگه یی شرکت کنند، این جرگه نیز، به نتیجهٔ موثری نخواهد رسید چه که این جرگه ممکن است، کنترول بر طرح گفتگوی صلح را از چنگ دولت برهاند.

بازیگران در عرصهٔ خشونت جاری در افغانستان یک گروه نیستند و خشونت نیز دارای یک عامل نیست. مراکز متعدد و عوامل پیچیده یی در ساخت خشونت جاری درافغانستان در کار اند.

به نظر می رسد، مشکلات امنیتی و جنگ در افغانستان علی رغم تلاش ها برای گفتگو با برخی از گروه های درگیر، همچنان ادامه خواهد یافت. مبارزهٔ مصمم نظامی با جنگویان برای جلوگیری از فروپاشی کامل دولت در افغانستان ظاهرا برای یک مدت نسبتا طولانی اجتناب ناپذیر می نماید.

تیم ملی باسکتبال، قهرمان مسابقات ...

وی افزود که تیم باسکتبال افغانستان، در گروپ الف با تیم های سریلانکا، پاکستان و هند قرار داشت که در مسابقات مقدماتی، تیم های یادشده را شکست داده و در سیمی فاینل (نیمه نهایی) با تیم نیپال رو به رو شد.

تیم ملی کشور، تیم نیپال را نیز شکست داد و در بازی های نهایی با هند مواجه شد که این تیم را نیز مغلوب کرد.

قرار معلومات پیمان، در بخش فوتبال نیز شب گذشته تیم ملی کشور توانست، پیروزی های پیهم را از آن خود سازد و در مسابقهٔ سیمی فاینل تیم ملی مالدیف را با نتیجهٔ یک بر صفر شکست دهد و به فاینل مسابقات راه یابد.

به گفتهٔ موصوف، در دقایق پایانی مسابقه، بلال آرزو ستارهٔ مسابقات، گول پیروزی را به ثمر رساند و مالدیف را شکست داد.

به گزارش خبرگزاری پژواک، در این مسابقات، تیم فوتبال افغانستان با کشورهای پاکستان، هند و سریلانکا هم گروه بود که آنان را نیز شکست داده و به سیمی فاینل مسابقات راه یافت.

قرار است، تیم های ملی فوتبال افغانستان و بنگله دیش فردا دوشنبه در فاینل مسابقات، مقابل هم قرار گیرند.

در مسابقات جنوب آسیا (سیف گیمز) از افغانستان ۱۵۰ ورزشکار در ۱۴ بخش مختلف ورزشی، شرکت نموده اند.

بازیکنان افغان تا حال، یک مدال طلا در رشتهٔ باسکتبال و پنج مدال برونز را (چهار مدال در بخش جودو و یکی آن در بخش وزن برداری) بدست آورده است.

در بازی های جنوب آسیای (سیف گیمز) که به تاریخ ۹ دلو در بنگله دیش آغاز گردیده است، حدود دو هزار بازیکن هشت کشور عضو این سازمان (افغانستان، پاکستان، هند، مالدیف، سریلانکا، بنگله دیش، نیپال و بوتان) در ۲۵ رشتهٔ مختلف ورزشی، سهم می گیرند.

په خصوصي پوهنتونونو کې ورېا ...

مرکزونو ته ورپېژندل شوي ډېرى ځوانان د فيس ورکولو توان نه لري، خو د لوړو زده کړو ځينې خصوصي مرکزونه بيا وايي، په دوی کې داسې کسان هم ورپېژندل شوي چې اقتصادي وضعه يې ډېره ښه ده.

د مريم د لوړو زده کړو د مرکز مسووله شهلا رشيد وايي، ځوانانو ته د زده کړو د زمينې په برابرولو سره ښايي اوسنۍ ستونزې پای ته ورسېږي.

د بي بي سي د رپوټ له مخې، که څه هم دا مهال په افغانستان کې تر شلو ډېرې د لوړو زده کړو خصوصي موسسې فعاليت کوي، خو سره له دې هم په زرگونو ځوانان په حکومتي پوهنتونونو کې د جذب د کمې ورتيا او په خصوصي پوهنتونونو کې د لوړو فيسونو او اقتصادي ستونزو له کبله له لوړو زده کړو پاتې دي.

همه گزینه‌ها در برابر ...

که اعزام حدود ۳۷ هزار سرباز اضافی که تا شش ماه دیگر به افغانستان خواهند رسید، بخشی از آن است.

به گزارش شبکهٔ دویچه وله، در طرح مصالحهٔ حکومت افغانستان، مشوق‌های اقتصادی و ضمانت‌های شغلی نیز برای طالبانی که به زنده گی عادی برمی‌گردند، در نظر گرفته شده است.

با توجه به همه انتقادهایی که از این طرح صورت گرفته، چنین تحلیل می‌شود که درنظرگیری مشوق‌های اقتصادی و شغلی به این منظور مورد حمایت جامعهٔ جهانی قرار گرفت، که تصور می‌شود، از این طریق، می‌توان نیروی جنگی طالبان را از صفوف جنگ بیرون کشید.

سفیر امریکا در کابل، هفتهٔ گذشته گفت وقتی که رهبری طالبان در پاکستان، نیرویی برای جنگیدن در افغانستان نداشته باشد، دست از جنگ برمی‌دارد.

فرانسه ۸۰ مربی نظامی به افغانستان می فرستد

وزیر دفاع فرانسه روز گذشته از تصمیم پاریس برای فرستادن۸۰ مربی نظامی به افغانستان با هدف آموزش اردوی این کشور خبر داد.

به گزارش روزنامهٔ فرانسوی "نوول آبزرواتور "، "اروه مورن " روز گذشته طی نشست سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) در استانبول ترکیه اعلام کرد: "با توجه به نیازهای شدید موجود در خصوص آموزش نیروهای افغان، فرانسه در نظر دارد، مربیانی را برای آموزش اردوی این کشور به افغانستان بفرستد، تا این مربیان با همکاری مربیان آلمانی به آموزش اردوی افغانستان بپردازند."

وی افزود: "ما همچنین یک گروه از مربیان را به مناطق تحت کنترول فرانسه واقع در شرق افغانستان می فرستیم، تا کار آموزش نیروهای افغان در آن منطقه را بر عهده گیرند."

وزیر دفاع فرانسه در ادامه افزود: "طبق برآوردها و ارزیابی‌های صورت گرفته، شمار نیروهای آموزشی فرانسه به افغانستان کمتر از ۱۰۰ نفر و چیزی در حدود ۷۰ تا ۸۰ تن است که طی ماه‌های آینده و در فصل بهار به این کشور فرستاده خواهند شد."

مورن در پایان تصریح کرد: "با اعزام این مربیان، شمار نیروهای مستقر فرانسه در افغانستان به سه هزار ۸۰۰ تا سه هزار و ۸۵۰ تن خواهد رسید."

فرانسه چهارمین مشارکت کننده و تأمین کنندهٔ نیروی نظامی در جنگ افغانستان تحت فرماندهی ناتو محسوب می‌شود که از زمان آغاز حملات و خشونت‌ها در افغانستان تاکنون ۳۹ سرباز خود را در این کشور، از دست داده است.

د امنیت شورا د لندن کنفرانس له پرېکړو ملاتړ وکړ

د ملگرو ملتونو د امنيت شورا په يوه ځانگړې غونډه کې د افغانستان په اړه د لندن کنفرانس له پرېکړو څخه ملاتړ اعلان کړ. د افغانستان په اړه په لندن کې د شاوخوا ۷۰ هېوادونو او نړيوالو سازمانونو په گډون نړيوال کنفرانس د سلواغې د مياشتې پر ۸ مه، ترسره شو. په دې غونډه کې د افغان ملي ځواکونو د شمېرې د زياتولو، په راتلونکو درېيو کلونو کې دافغاني ځواکونو له خوا د نظامي عملياتو مشري، له وسلوالو مخالفينو سره د سولې لپاره په کابل کې د سولې د جرگې جوړېدو، ۵۰ سلنه مرستې د افغان دولت له خوا د لگولو ترڅنگ يو شمېر نورې پرېکړې هم وشوې. د ملگرو ملتونو د امنيت شورا ۱۵ غړو ورمه شپه په نيويارک کې د يوې فوق العاده غونډې په ترڅ کې، د لندن کنفرانس او له شوو پرېکړو څخه خپل ملاتړ اعلان کړ. تر غونډې وروسته په ملگرو ملتونو کې د فرانسې استازي او د امنيت د شورا غړي گيرارډ ارود رسنيو ته وويل، چې د امنيت شورا په يوه خوله د لندن کنفرانس وستايه او دا يې د افغانستان د اقتصادي او امنيتي پرمختگ لپاره مهم گام وباله. هغه زياته کړه، چې د امنيت شورا د لندن کنفرانس د هغه پيغام، چې په کې د افغانستان د راتلونکې لپاره يوه ښکاره اجنډا او لومړيتوبونه په گوته شوي دي، هرکلی کوي. سرچينې ويلي، چې دغه اجنډا او لومړيتوبونه به د افغانستان د حکومت، سيمې او نړيوالې ټولنې له خوا پرمخ وړل کېږي. دغه راز د امنيت شورا په ياده شوې غونډه کې، له لندن کنفرانس څخه دوې ورځې مخکې په استانبول کې د افغانستان د گاونډيو او د سيمې د هېوادونو په گډون جوړه شوې غونډه هم، د سيمه ييز پرمختگ لپاره اغېزمنه بللې ده. د يادونې ده، چې د تر لندن کنفرانس څو ورځې مخکې د ملگرو ملتونو له خوا له تور لېست څخه د پنځو تنو طالبانو نومونه وايستل شول. د پژواك د رپوټ پر بنسټ، د لندن کنفرانس په کې له مخالفينو سره د سولې د طرحې هرکلی او په دې اړه په کابل کې د سولې د لويې جرگې د جوړولو اعلان وشو. ولسمشر حامد کرزي ويلي، چې د سولې د طرحې د برياليتوب لپاره د ملگرو ملتونو د امنيت شورا بايد د مخالف مشرانو نومونه له تور لېست څخه وباسي.

ACKU

معیاري ښوونه او روزنه د بریاوو سرچینه

گل آغا احمدي وردگ

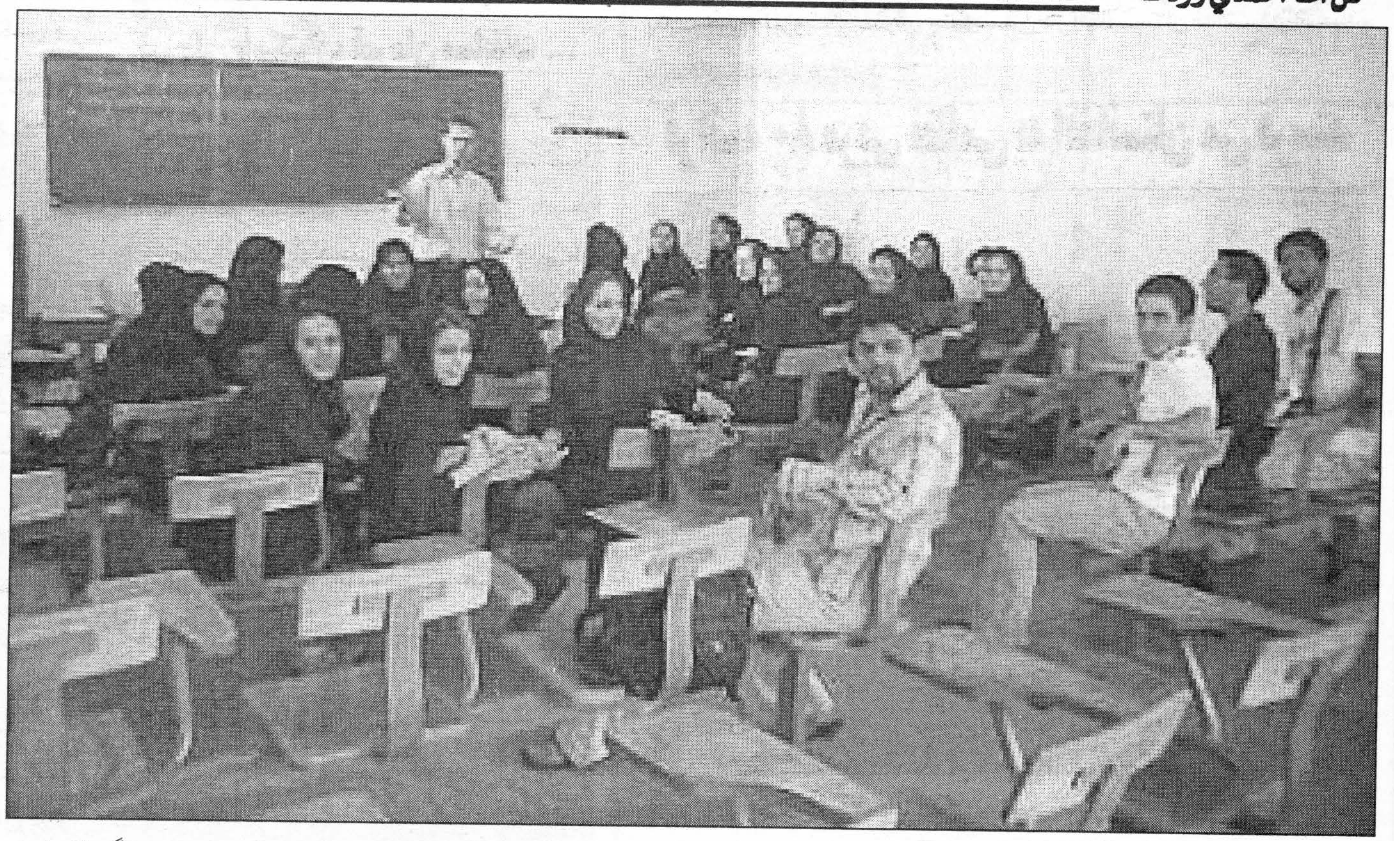

که د پرمختللو هېوادونو اقتصادي، سیاسي او ټولنیزې ودې، پرمختیا او په دې لړ کې حیرانوونکو پرمختگونو ته په ژوره توگه وکتل شي، نو داسې ښکاري چې معیاري ښوونه او روزنه په نړۍ کې د ټولو بریاوو سرچینه او بنسټ گڼل کېږي.

د نوموړي بنسټ اهمیت د اسلام په دین کې تر بلې هرې نظریې ښکاره او څرگند دی او د گڼو قرآني آیتونو او نبوي احادیثو په ترڅ کې یې خلك د پوهې او زده کړې خپلولو ته رابللي او پوهنه یې د ټولو ښېگڼو اساس بللې ده.

په همدې توگه د نړۍ زیاتو پوهانو، روڼ آندو، مفکرینو، شاعرانو، ادیبانو او لیکوالو د دې موضوع اهمیت په خپلو لیکنو او ویناوو کې پټ نه دی ساتلی، بلکې وخت پر وخت یې خلك د پوهې او زده کړې ته رابللي او پوهنه یې د نړۍ د ولسونو د نېکمرغۍ، سوکالۍ او پرمختگ یوازینۍ وسیله گڼلې، چې نوموړی بهیر ورو ورو پر مسلکي ښوونه او روزنه بدل شوی دی.

د افغانستان خلك او چارواکي هم د نړۍ د نورو ولسونو په څېر د معیاري ښوونې او روزنې بنسټ ته په ځانگړي اهمیت قایل دي او په دې لړ کې ځینې گړندي گامونه مخکې له مخکې اخیستل شوي، چې د پخواني پاچا محمد ظاهرشاه او شهید سردار محمد داوودخان د حکومتونو پر مهال د پام وړ کارونه سر ته رسېدلي دي. خو په خواشینۍ سره باید ووایو چې د ۱۳۵۷ هجري لمریز کال د غوایي له کودتا سره سم معیاري ښوونه او روزنه هم د ژوند د نورو گټورو بنسټونو په څېر د ویجاړتیا په خوا روانه شوه او په تدریجي توگه یې خپل معیاري اساسات له لاسه ورکړل.

د افغانستان د لنډمهالې او منځمهالې ادارې له رامنځته کېدو سره جوخت د ښوونې او روزنې معیارونو ته یو ځل بیا د افغاني پوهانو او چارواکو پام وړ واوښت، چې تراوسه په دې لړ کې څه سطحي کارونه سر ته رسېدلي دي، خو په حقیقت کې زموږ د ښوونې او روزنې بهیر لا تراوسه هغه وړ معیاري بنسټونه په لاس نه دي راوړي، چې د زماني له غوښتنو سره سم افغان ویاړلی ملت ورته اړتیا لري.

د معیاري ښوونې او روزنې په لړ کې ښه خبره داده، چې د مسئلې پر ټولو خواوو له سره غور وشي، په دې هکله به غوره خبره دا وي، چې په ټولو ښاري او کلیوالي سیمو کې د وگړو د نفوس په انډول د ښوونځیو د رامنځته کولو، تعمیرونو، مسلکي ښوونکو، درسي موادو، کتابونو، کتابتونونو، ژبې، کولتور او فرهنگ، علمي او مسلکي سمینارونو جوړولو او داسې نورو اړینو گامونو د پورته کولو په هکله له سره فکر وشي، چې باید د زماني له غوښتنو سره سم پورته او په دې لړ کې د هر راز گډوډۍ او ناخوالو مخه ونیول شي.

د معیاري ښوونې او روزنې په لړ کې زیات کار ته اړتیا ده، خو دوه څیزونه تر ټولو مهم دي، چې د غوره ښوونکي او بریالي تعلیمي نصاب څخه عبارت دي. په دې ځای کې اړینه گڼم چې دې دواړو اړخونو ته په لنډه توگه اشاره وکړم:

لومړی: غوره ښوونکی یا استاد

ښوونکی د ټولنې د زده کړې او د پوهې د بنسټونو اصلي معمار او بنسټ ایښودونکی دی، چې نوی او ځوان نسل د خپلې ټولنې د پرمختگ الهام او پیغام ترې اخلي. نو ښه خبره داده چې ښوونکی په دې لړ کې مناسبه او مسلکي زده کړه ولري. په ښوونیزو، تدریسي چارو او د خپل مضمون د محتویاتو په اړه پراخ معلومات ولري. همدارنگه بریالی ښوونکی د خپلو زدوه کوونکو د زده کړې له اړتیاوو څخه پوره پوره معلومات ولري او د زده کوونکو له سویې سره سم په داسې اغېزناکه توگه د تدریس چارې پر مخ بوځي، چې هر زده کوونکی د خپل استعداد په انډول له درسي ټولگي څخه د زده کړې ونډه ترلاسه کړي. بریالی ښوونکی باید داسې وي چې د خپل ټولگي پر فضا بشپړ کنټرول ولري او له هر راز توپیر پرته د یوه ښه مربي او مهربانه پلار په توگه کار وکړي. په همدې توگه حاکمه اداره، چارواکي او ذیدخل اړخونه هم باید د ښوونکي لپاره داسې ماحول رامنځته کړي، چې د هغه ټولنیزې، علمي او اقتصادي اړتیاوې یې په ښه توگه په نظر کې نیولې او د غوره کار په نتیجه کې یې په مالي او تشویقي ډالبو و پالي.

دویم: غوره تعلیمي نصاب

غوره تعلیمي نصاب د زده کړې په بهیر کې ځانگړې اهمیت لري، چې د عصر له غوښتنو سره سم په داسې توگه برابر شوی وي، چې د هرې مرحلې د زده کوونکو له استعداد سره سم د پرمختگ په لور گامونه ږدي.

د افغانستان ښوونیز او روزنیز ډگر په دې لړ کې د مختلفو نصابونو شاهد دی، چې له زیاتو نیمگړتیاوو سره د خپل عصر له غوښتنو او شرایطو سره سم د زده کړې په ډگر کې پلی شوی دی. خو په دې لړ کې هره زمانه د خپلو ځانگړو غوښتنو او شرایطو درلودونکې ده او کوم تعلیمي نصاب چې په حاضر وخت کې د ښوونې او روزنې ډگر ته وړاندې شوی، یو بېړنی نصاب دی چې په هېڅ توگه د اوسنۍ زمانې تعلیمي غوښتنو ته بشپړ ځواب نه لري، چې د دې تعلیمي نصاب بدلول د زمانې یوه مهمه او اړینه اړتیا ده.

په همدې توگه د معاصر دور د ښوونکو د زیاتره برخې په اړه هم داسې فکر کېږي، چې له هغو ښوونیزو معیارونو او لازمي زده کړې څخه بې برخې دي چې د هېواد د تنکیو بچیانو د سالمې او علمي روزنې په وړ او مناسب دي، چې په دې لار کې ارزښتناکو، عملي او بېړنیو گامونو ته اړتیا لیدل کېږي.

د افغانستان اوسنی ښوونیز او روزنیز نظام بنسټیزو بدلونونو ته اړتیا لري، څو د نړۍ د نورو ولسونو په څېر د معیارونو په ټول پوره وخېژي او په دې لړ کې باید وویل شي، چې یوازې د قانون په رڼا کې معیاري ښوونه او روزنه به هېواد له اوسنیو لویو لویو ستونزو او خنډونو وژغوري، همدغه معیاري ښوونه او روزنه به د افغانانو لپاره د قانون په رامنځته کولو او لوړو لوړو هیلو په لاسته راوړلو کې جوت رول ولوبوي، چې په دې توگه نوموړی بنسټ د ټولو راتلونکو بریاوو پیلامه او سرچینه گڼل کېدای شي. لوی خدای (ج) دې زموږ حاضر او نوي نسل ته د معیاري ښوونې او روزنې د ښکلاوو جامې پر تن کړي.

په خصوصي پوهنتونونو کې وړیا زده کړې

د افغانستان د اطلاعاتو او کولتور وزارت د ځوانانو معینیت وایي، راتلونکی لمریز کال به د نا ارامه ولایتونو شاوخوا څلور نیم زره محصلانو ته د دغه هېواد په خصوصي پوهنتونونو کې د زده کړو زمینه برابره کړي.

چارواکي وایي له دغو ځوانانو به د روان کال په وروستو کې د کانکور ازموینه واخیستل شي.

د دوی ډېری د دوولسم ټولگي هغه فارغان دي، چې د چارواکو په خبره حکومتي پوهنتونو ته یې لار نه ده موندلې او په خصوصي پوهنتونونو کې د فیس ورکولو وس نه لري.

چارواکي وایي په دې لټه کې دي، چې دغه پروگرام د افغانستان نورو ولایتونو ته هم وغځوي.

د اطلاعاتو او کولتور وزارت د ځوانانو معینیت له لوري په وړیا ډول ځوانانو ته د زده کړې د زمینې برابرولو دغه پروگرام تېرکال یوازې په کابل کې پیل شوی او چارواکي وایي نورو ولایتونو ته یې د غځولو په لټه کې دي.

د ځوانانو د معینیت له لوري د زده کړو خصوصي مرکزونو ته ډېری ورپېژندل شوي زده کوونکي د افغانستان د بېلا بېلو په تېره د نا امنه ولایتونو ځوانان دي.

د افغانستان د اطلاعاتو او کولتور وزارت د ځوانانو مرستیال وزیر محمد ظاهر غوث وایي، تېرکال یې شاوخوا ۳۵۰۰ زده کوونکي په وړیا او یا هم په لږ فیس سره د لوړو زده کړو په خصوصي مرکزونو کې شامل کړي، چې تر نیمایي ډېرې یې نجونې وې.

دی وایي راتلونکی کال به دغه شمېره د څلورو او پنځو زرو ترمنځ وي.

''موږ به راتلونکی لمریز کال له هغه وروسته چې په حکومتي پوهنتونو کې د کانکور ازموینه واخیستل شي، له دغو ځوانانو د کانکور ازموینه اخلو.

امید لرو چې راتلونکی کال به وکړای شو له څلورو نه تر پنځو زرو پورې ځوانان د لوړو زده کړو موسسو ته ور معرفي کړو او وکړای شو د لوړو زده کړو زمینه ورته برابره کړو.''

ښاغلی غوث وایي د زده کړو خصوصي

۳مخ

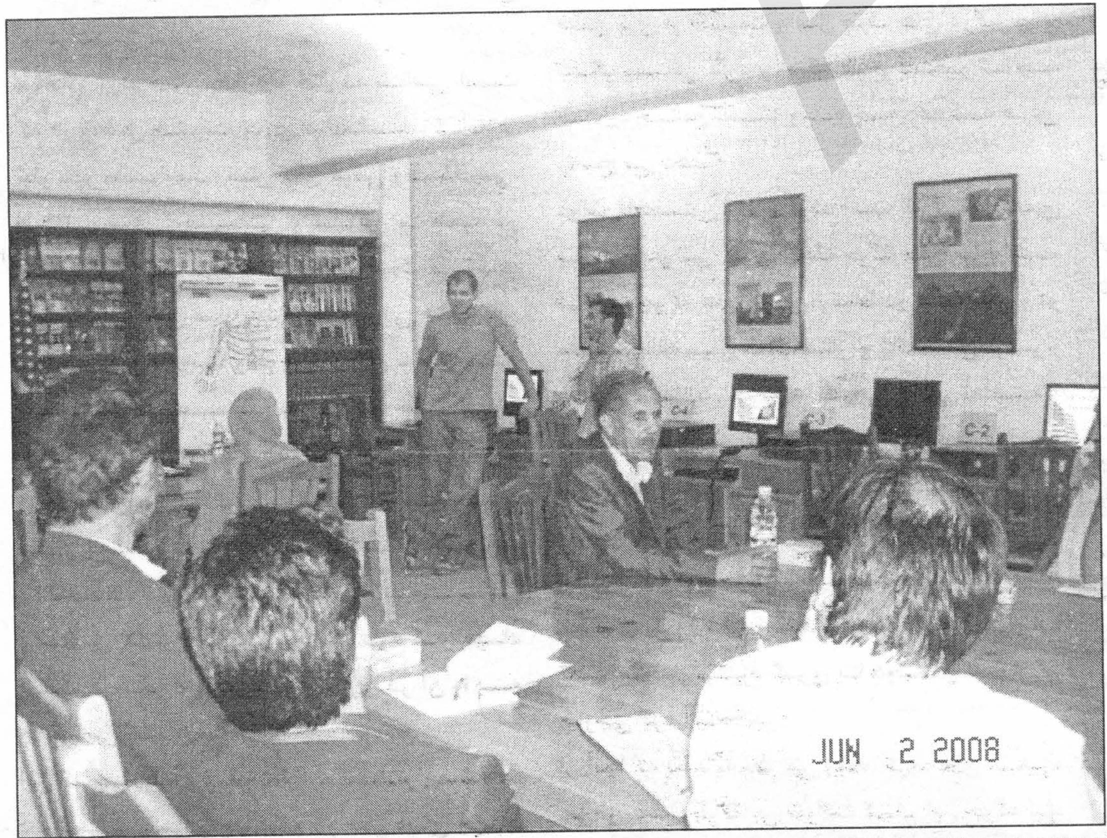

ACKU

اراده ورځپانه یوازې د سرلیکنې ننگه کوي، نورې لیکنې د لیکوال خپل نظر دی، ورځپانه یې مسوولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک :
قیمت یک شماره: (۵) افغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشراتی افغان
روزنامهٔ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول : خادم احمد
موبایل :- ۰۷۰۰ ۵۹ ۶۲ ۰۵
Khadem.kabul@yahoo.com
معاون : استاد مرتضی فرحتیار
موبایل :- ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیری
موبایل :- ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
گزارشگر: امان الله "ایمان" ۰۷۷۸۸۷۷۷۳۵
دیزاین : انجنیر محمدجمیل "امیری"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
ایمیل: erada.daily@yahoo.com
آدرس : دهمزنگ، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire: Haji sayed Daud
Editor in chief: Khadem Ahmad
Editor: Farhat yar
Pashto Editor: Mojiburahman Amiri
Designer: Eng, Mohammad Jamil Amiry
Address: Behind Baree kout-cinema, first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com